93/7.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 30 września 1933 r. 934.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

D o k o ł a r o k o w a ń h a n d l o w y c h m i ę d z y L i t w ą a Ł o t w ą.Prasa kowieńska /z 25.IX.1933/:Ostatnio odbyła się w litewskiem M.S.Zagr. narada międzyministerjalna w związku ze zbliżającemi się rokowaniami handlowemi z Łotwą. W naradzie wzięli udział przedstawiciele:M-stwa Skarbu p.Norkajtis, M-stwa Rolnictwa p.Wienożyński, M-stwa Komunikacji inż.Sabalauskas, prezes Izby Handl.-Przemysłowej p.Dobkiewicz i in.Wreszcie przybył na naradę minister Spraw Zagr. dr.Zaunius. Minister poinformował zebranych o planowanem przez rząd uregulowaniu stosunków handlowych z Łotwą i o składzie komisji dla litewsko-łotewskich rokowań handlowych. Prezesem komisji został mianowany prezes Izby Handl.Przemysłowej p.Dobkiewicz.-

D o k o ł a b a ł t y c k i e j k o n f e r e n c j i g o s p o d a r c z e j."Siegodnia" Nr.269 /IX.1933/:29 września odbyło się w Kownie posiedzenie Izby Hnadlowo-Przemysłowej, na którem rozpatrywano kwestję organizacji eksportu i poruszano sprawy bałtyckiej konferencji gospodarczej. Zdaniem jednego z mówców Łapenasa litewsko-łotewskie rokowania w sprawie traktatu handlowego nie mają szans powodzenia. Łapenas oświadczył również, że jeszcze gorzej przedstawia się sprawa politycznego zbliżenia Litwy z Łotwą. Łotwa zajęła w kwestji wileńskiej nietylko nieneutralne stanowisko, lecz nie pomija żadnej okazji, by nie zademonstrować przeciwko Litwie. Łotwa, zdaniem Łapenasa, przejawia silne tendencje do zbliżenia z Polską. Litwa może tym wpływom ulec.

Łapenas i inni mówcy wyrazili niezadowolenie ze stanowiska litewskiej delegacji na konferencji bałtyckiej.-

D o k o ł a w i a d o m o ś c i o w y m i a n i e p r z e d s t a w i c i e l i p r a s o w y c h m i ę d z y P o l s k ą a L i t w ą."Lietuvos Žinios" Nr.218 /IX.1933/:Jak wiadomo, do Kowna przybył już przedstawiciel urzędówki polskiej "Gazety Polskiej" p.Katelbach. Z poinformowanych źródeł komunikują, że podróż p.Katelbacha nie odbyła się bez wiedzy Piłsudskiego. Przed wyjazdem Katelbacha do Kowna minister Beck miał odwiedzić Marszałka Piłsudskiego, kierującego obecnie faktycznie polityką zagraniczną i odbyć z nim w tej sprawie naradę. Jak mówią, Piłsudski nie chce umrzeć przed spełnieniem swej "historycznej misji", polegającej na pojednaniu Polski z Litwą. W związku z tem Piłsudski przez Becka miał dać p.Katelbachowi wskazówki i rady, poczem p.Katelbach wyjechał do Kowna. Przyszłość okaże, o ile ta informacja jest ścisła i uzasadniona.

W związku z wiadomością, że dr.Purycki jest oczekiwany w Warszawie, oświadczył on, iż nic o tem nie wie. Nikt z nim w tej sprawie nie mówił i takiej propozycji nie czynił. Dr.Purycki oświadczył dalej, że wogóle jest to rzeczą niemożliwą i nigdyby on podobnych propozycyj nie przyjął.

S p r a w a z n i e s i e n i a w i z w k o m u n i k a c j i m i ę d z y L i t w ą a Ł o t w ą.Prasa kowieńska /z 27.IX.1933/: Podczas litewsko-łotewskich rokowań handlowych zamierzają Łotysze zaproponować Litwie zniesienie wiz dla obywateli litewskich, jadących do Łotwy.

Kwestja zniesienia wiz przez rząd litewski w komunikacji z Łotwą wywołuje wielkie zainteresowanie we wszystkich kołach.

Jak podają, koła rządowe nie są obecnie skłonne do zmiany swej dotychczasowej polityki w tym względzie. Należy jeszcze nadmienić że kupiectwo w Litwie wypowiada się przeciw zniesieniu wiz dla jadących do Łotwy, zwłaszcza przeciwni są temu kupcy w większych ośrodkach nad granicą łotewską.-

P r o t e s t r z ą d u l i t e w s k i e g o w z w i ą z k u z a r e s z t o w a n i e m p r z e z N i e m c ó w u r z ę d n i k a k o m o r y c e l n e j w W i e r z b o ł o w i e.Prasa kowieńska /z 27.IX.1933/:M-stwo Spraw Zagr. zleciło konsulowi litewskiemu w Tylży odwiedzić aresztowanego przez władze niemieckie i osadzonego w więzieniu tylżyckiem urzędnika z komory celnej w Wierzbołowie Klebanowa. Władze niemieckie odmówiły konsulowi zezwolenia na odwiedziny Klebano-

wa, ponieważ jest on oskarżony o szpiegostwo.

W związku z tą odmową M-stwo Spraw Zagr. prześle niemieckiemu urzędowi spraw zagranicznych notę protestu.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

P o c i ą g n i ę c i e d o o d p o w i e d z i a l n o ś c i s ą d o w e j b i s k u p a R e i n y s a ."Brihva Zeme" Nr.218 /IX.33/: W tych dniach biskup Reinys podczas kazania w Marjampolu nieprzychylnie się odezwał o obecnym rządzie litewskim. W związku z tem policja polityczna przesłuchała biskupa i przekazała sprawę sądowi.-

D y m i s j a p o s ł a l i t e w s k i e g o w B e r l i n i e d r .S z a u l y s a ."Rytas" Nr.219 /IX.1933/:Jak pisze żydowski "Volksblatt", poseł litewski w Niemczech dr.Szaulys został odwołany w związku z poślubieniem przez niego bez zezwolenia rządu litewskiego cudzoziemki, śpiewaczki p.Salvatini.

Jak podaje "Idisze Stimme", dr.Szaulys został wezwany do Kowna dla wyjaśnienia. Dr.Szaulys otrzymać ma inny przydział.-

W i z y t a u c z o n y c h l i t e w s k i c h w S o w i e t a c h .Prasa kowieńska /z 27.IX.1933/:Profesorowie Paksztas i Kołupajło, którzy bawią obecnie w Sowietach, zwiedzili w tych dniach Mińsk i Lenigrad. W mińsku podejmowali gości litewskich uczeni białoruscy. Profesorowie litewscy zaprosili prezesa białoruskiej akademji umiejętności Gorina do Litwy celem zapoznania się z litewskiemi instytucjami naukowemi.-

L i k w i d a c j a r e f e r a t u d l a s p r a w e m i g r a c y j n y c h .Prasa kowieńska /z 26.IX.1933/:Ze względów oszczędnościowych i w związku ze znacznem zmniejszeniem emigracji przewidziana jest likwidacja referatu dla spraw emigracyjnych przy M-stwie Spraw Wewn.

Sprawy emigracyjne będą przekazane kompetencji Departamentu Ochrony Społecznej.-

P r o j e k t d r u g i e g o l i t e w s k i e g o l o t u t r a n s a t l a n t y c k i e g o ."Liet.Zinios" Nr.219 /IX.1933/: Zorganizowany niedawno w Chicago związek transatlantyckich lotów Litwinów amerykańskich postanowił doprowadzić do skutku drugi lot transatlantycki do Kowna, Lot ma się odbyć w czerwcu lub lipcu roku przyszłego. Na ochotnika zgłosił się Józef Januszewski, Litwin amerykański. Samolot ma nosić nazwę "Lithuanica II".

N o w y g m a c h m u z e u m w o j e n n e g o ."Liet.Aidas" Nr.218 /IX.1933/:Wkrótce ma stanąć nowy gmach muzeum wojskowego w Kownie. W związku z tem stary gmach ma ulec zburzeniu.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Ż y d o w s k a R a d a E k o n o m i c z n a .Prasa kowieńska/z 27.IX.1933/:26 września odbyła się szeroka narada przedstawicieli wszystkich żydowskich organizacyj ekonomicznych w Kownie. Narada ta, której przewodniczył redaktor dziennika żydowskiego "Id.Sztimme" p. A.Rubinsztejn, została zwołana dla rozpatrzenia kwestji utworzenia żydowskiej Rady Ekonomicznej dla walki z istniejącą tendencją wypierania litewskiego żydostwa z jego placówek ekonomicznych.

Po dłuższej dyskusji postanowiono organizację tę utworzyć, przydzielając do niej specjalną komisję polityczną. W najbliższych dniach zostanie ustalony skład utworzonej Rady.

Wkońcu obrano kuratorjum pisma żydowskiego w jęz.litewskim, jakie ma być założone. Zadaniem pisma ma być prowadzenie szerokiej akcji uświadamiającej dla znalezienia wspólnego języka ze społeczeństwem litewskiem.-